

Zadaniem projektu jest prześledzenie wpływu, jaki alegoreza wywarła na kształtowanie się poarystotelesowskich teorii języka figuratywnego. Prowadzone w ramach projektu badania będą miały na celu zweryfikowanie hipotezy badawczej, zgodnie z którą praktyka interpretacji alegorycznej sprzyjała teoretycznym rozważaniom nad istotą metafory, alegorii i symbolu. Pytania o motywy skłaniające poetę tudzież proroka do ekspresji figuratywnej zaowocowały bowiem sformułowaniem wielu cennych intuicji dotyczących funkcji owych tropów. W toku prowadzonych badań podjęta zostanie próba udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy (i jeśli tak w jakim stopniu) antyczna (stoicka, aleksandryjska, medio- i neoplatońska) alegoreza wzbogacić może współczesne ujęcia takich problemów jak wieloznaczność, figuratywność i literalność.

Hipoteza badawcza będzie uzasadniana i weryfikowana w oparciu o krytyczne analizy tekstów źródłowych. Zastosowanie podejścia historyczno-filologicznego umożliwi z jednej strony zrekonstruowanie specyfiki antycznych rozważań nad językiem figuratywnym, a z drugiej unaocznienie aktualności problemów sformułowanych przez alegoretów działających po Arystotelesie.

Powodem podjęcia nakreślonej w ramach projektu tematyki badawczej jest brak jakichkolwiek opracowań, które w systematyczny sposób rekonstruowałyby rolę alegorezy w procesie formowania się poarystotelesowskich teorii języka figuratywnego. Dotychczas nie powstała żadna praca poświęcona zagadnieniom sformułowanym w ramach projektu: istnieją, oczywiście, liczne opracowania rekonstruujące wpływ antycznych teorii alegorii, ale jak dotąd bardzo mało uwagi poświęcono alegorezie.

W pierwszym rzędzie projekt wpisuje się w nurt badań nad kulturowym dziedzictwem antyku. Jednakże rezultaty uzyskane w ramach projektu będą mogły zostać wykorzystane przez przedstawicieli wielu innych dyscyplin humanistycznych (m.in. filologów, filozofów, teologów, antropologów, kulturoznawców, religioznawców, językoznawców czy historyków sztuki). O doniosłości przeprowadzonych w ramach projektu badań przesądza ich nowatorski i oryginalny charakter: ukazanie wpływu alegorezy na kształtowanie się poarystotelesowskich teorii języka figuratywnego pociągnie za sobą konieczność rozważenia problemów tak ważkich jak definicja literalności, identyfikacja wyrażen użytych przenośnie, czy odróżnienie tropów (metafory, alegorii i symbolu) od figur retorycznych. Analiza antycznych ujęć wymienionych wyżej kwestii ukaze potężny dług, jaki kultura Zachodu zaciągnęła wobec Greków.